

Ракета у православному храмі

Свято-Воскресенський собор у центрі Рівного в своєму нинішньому вигляді існує з кінця XIX століття, але початок Свято-Воскресенської парафії у Рівному губиться у глибині століть.

Існує свідчення, що церква на честь Воскресіння Христового була збудована у Рівному ще в XV столітті, в часи Марії Несвицької. Де точно вона знаходилась — однозначних свідчень немає, але відомо, що в XVIII столітті у Рівному побудували дерев'яну Свято-Воскресенську церкву, споруда якої проіснувала півтора століття і згоріла в 1881 році, коли пожежа знищила більшу частину Рівного.

гато будинків, торгових лавок, пошта, поліцейська дільниця та ... церква. Багато сімей залишилося без житла і без головного храму міста. На його місці люди встановили дерев'яний хрест, до якого майже щодня поклали свіжі квіти. Так тривало до реконструкції продовольчого ринку міста в 70-х роках XX століття, коли на цьому місці побудували споруду з буквами "Ч" і "Ж"..."

За іншими відомостями, згоріла Свято-Воскресенська церква знаходилась там, де зараз — пожежна частина (ось така іронія долі). Так чи інакше, у 1890 році новий Свято-Воскресенський собор урочисто заклали вже на його нинішньому місці. Перший камінь у фун-

ції "православ'я — самодержав'я — народності": "Во время упомянутой закладки храма, город Ровно облекся славою древней Руси, засиял величием единой, славной, могущественной, святой и православной Руси. Это событие возвысило и всю Вольню. Благочестивый Государь Александр III-й закладкою соборного храма в Ровно запечатлел ту истину, что этот город есть истинно русский, истинно православный город и таким пребудет с всею Вольнью в веки".

Мимоволі на згадку приходять деякі моменти минулорічного святкування 1025-річчя хрещення Київської Русі, де також не обійшлося без політичних акцентів. Особливо якщо зважити на те, що епоха Олександра III дещо подібна до тодішньої епохи Януковича: консерватизм і "закручування га-нок" після ліберального попер-едника. А деяким аналіти-

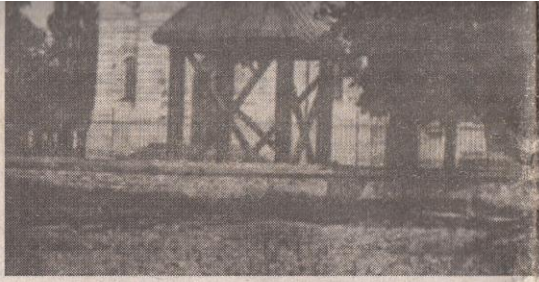
будинку). А за радянських часів там був Палац піонерів та Будинок вчителя.

У 1932—1933 роках на по-жертви вдови генерала Конопка будівельною конторою Казимира Шеліги біля Свято-Воскресенського собору з боку головної вулиці була побудована велична дзвіниця з головним арочним входом на церковне подвір'я з іконною, свічковою та квітковою лавками з боків. Дзвіницю разом із капличкою та огорожею собор-

ли атеїсти — тут діяв музей наукового атеїзму, і один з авторів цього матеріалу, будучи школярем, відвідував його з екскурсією. Пригадується, у центрі храму стояв макет космічної ракети, а серед експонатів, які демонстрували нам, школярам, найбільше запам'ятались тюбики з їжею (зовні — як зубна паста), подібні до яких брали з собою на орбіту радянські космонавти...

У 1988 році, з нагоди 1000-ліття хрещення Київської

"Православна дерев'яна Свято-Воскресенська церква в Рівному була побудована в 1731 році в районі теперішнього міського продовольчого ринку навпроти Будинку побуту, серед дерев'яних будівель та торгових лавок, — розповідає Михайло КАЛИШНИК на сайті Рівненської єпархії УПЦ КП. — Вранці 12 червня (за ст. стилем) 1881 року на її долю випало тяжке випробування. Від необережного поводження з вогнем загорілася дерев'яна будівля міської пошти, яка була поруч з церквою. Полум'я охопило інші споруди, пожежа швидко розповсюджувалася. І лише з допомогою пожежної команди міста її загасили тільки ввечері. Згоріло ба-

дамент храму заклав особисто тодішній російський імператор Олександр III. Було це 11 вересня (за старим стилем — 30 серпня), в день іменин Олександра. І собор спочатку називали Олександрівським.

"Это событие невиданное на Волыни. В продолжение многих веков никто не видал такого величественного и умирительного православно-христианского торжества на Волыни, как закладка этого храма", — писали "Волинські єпархіальні відомості". І далі — важливий висновок, який підтверджує, що закладання великого православного храму в одному з західних міст імперії було і певним політичним моментом, складовою концеп-

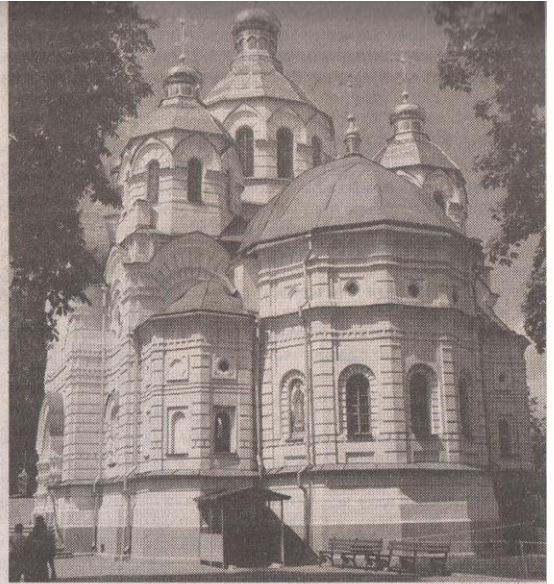
хрещення Київської Русі, де також не обійшлося без політичних акцентів. Особливо якщо зважити на те, що епоха Олександра III децю подібна до тодішньої епохи Януковича: консерватизм і "закручування гаїок" після ліберального попередника. А певним аналогом тодішнього "Від стабільності до добробуту" сприймається сказане в ті часи "Надо подморозить Россию..."

...Збереглися свідчення, що закладання собору супроводжувалося хресним ходом, участь у якому взяло близько 100 священників. Увечері перед царською родиною виступав оркестр учнів Здолбунівського залізничного училища. А ввечері наступного дня, 31 серпня, цар із царцєю та іншими членами родини відбули на станцію Рівне, де заночували в імператорському поїзді. А вранці 1 вересня відбули на станцію Рудня, щоб дістатись звідти Почаївської лаври.

Історичні джерела свідчать, що приїзд російського імператора пішов Рівному на користь — як і зараз, сто років тому до приїзду високопосадовців у місті робили різноманітні "покрашення". Тоді, наприкінці XIX століття, готуючись до візиту самодержця, у Рівному вкрили бруківкою центральні вулиці та ввели в експлуатацію муроване приміщення залізничного вокзалу.

Освячення новозбудованого храму відбулось 20 жовтня (8 жовтня за старим стилем) 1895 року. Спочатку збудувати храм планували за чотири роки, але будівництво розтягнулось з огляду на потребу зміцнити ґрунт — впродовж року для цього довелося забити близько 1200 дубових палів.

Подейкували, що освоєння 86 тисяч рублів, виділених з державної скарбниці на будівництво собору, відбувалось творчо — головний підрядник начебто збудував поряд із "об'єктом" і власний будинок... Зате нині є де розміщуватись Рівненській духовній семінарії та єпархіальному управлінню! (Мова — саме про цей

ного подвір'я знесли в 1964 році... А двома роками раніше закрили сам собор. У 1963-му релігійну громаду зняли з реєстрації, і на чверть століття у приміщенні храму запанува-

Русі, храм повернули віруючим. Нині у верхньому храмі Свято-Воскресенського собору здійснює богослужіння громада УПЦ КП, а в нижньому — УПЦ.

